

Plaatsingslijst het familie archief Aalders

(1833-2006)

Samengesteld door M.J. Aalders

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 577
Augustus 2012

Inleiding

Bij het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) waren reeds enkele collecties betreffende de familie Aalders aanwezig. In het voorjaar van 2006 overhandigde M.J. Aalders stukken betreffende zijn familie, vergezeld van een plaatsingslijst. Een volgende toevoeging vond plaats in 2012. Bij die gelegenheid werd de plaatsingslijst uitgebreid en vernieuwd, in het bijzonder waar het ging om G.J.D. Aalders HWzn. en zijn vrouw C.J. Aalders-van der Horst. Ook is onderzoeksmateriaal opgenomen dat M.J. Aalders in de loop der jaren over de familie Aalders heeft verzameld. Het bestaat veelal uit kopieën van elders gevonden archiefmateriaal.

Over de familie Aalders

De familie Aalders is afkomstig uit Ostfriesland (D). Gedurende 200 jaar woonde zij bij of in de stad Leer, aan de oever van de Ems. In 1817 verhuisde Gerhard Aalders naar Leeuwarden, rond 1850 woonden al zijn kinderen in Amsterdam. Hij zelf was (onder meer) klerk ter provinciale griffie, zijn zoon Johannes Christiaan had een bedrijf in apothecaire behoeften en chirurgicale instrumenten. Uit diens huwelijk met H.M.H.M. Cocheret de la Morinière werd onder anderen Gerhard Jan Daniel geboren. Deze kwam onder invloed van de christelijke gereformeerde predikant A. Brouwer van Amsterdam tot bekering en besloot theologie in Kampen te gaan studeren. Daarna werd hij predikant. Gerhard Jan Daniel had drie zonen en één dochter:

1. Gerhard Charles. Hij studeerde klassieke letteren en theologie de aan de VU, was predikant en later hoogleraar Oude Testament aan de VU.
2. Johannes Christiaan. Hij studeerde theologie aan de VU en werd predikant. In 1926 verliet hij de Gereformeerde Kerken in Nederland ging hij over naar de Gereformeerde Kerken (in Hersteld Verband)
3. Henry William. Hij werd onderwijzer, later hoofd ener school
4. Maria Anna Elisabeth. Zij werkte bij een bank.

Onder hun nazaten bevinden zich predikanten en literatoren, dochters en kleindochters trouwden met een predikant. In P. van Beek, *De dolerenden en hun nageslacht* (Kampen 1990), is een en ander geboekstaafd. In 2007 verscheen een familieboek, waarin allerlei gegevens, verhalen en interviews zijn samengebracht, onder nummer 1 in deze plaatsingslijst opgenomen. Zie M.J. Aalders, *Aalders van Mitling Mark. Verzamelde opstellen* (Amstelveen 2007).

Het materiaal is per persoon geordend, de verschillende leden van de familie komen in chronologische volgorde aan de beurt. Hieraan is toegevoegd onderzoeksmateriaal van M.J. Aalders betreffende zijn studie over toga en betreffende zijn studie over de geschiedenis van de Faculteit der Godgeleerdheid.

Plaatsingslijst

Over de familie Aalders

- 1 Documentatie: M.J. Aalders, *Aalders van Mitling Mark. Verzamelde opstellen* (Amstelveen 2007)
- 2 Stamboom familie Aalders

J.D. Cocheret de la Morinière (1794-1860)

Predikant o.a. te Luik, en hulpprediker te Amsterdam. Van de originele examenbewijzen en andere testimonia, die zich in het bezit van de fam. Cocheret bevinden, is een kopie gemaakt. Voor het overige betreft het kopieën van moeilijk toegankelijke boeken. Zie over hem M.J. Aalders, 'De gefrusteerde loopbaan van ds Jean Daniel Cocheret de la Morinière (1794-1860)', in: *Aalders uit Mitling-Mark. Verzamelde opstellen* (Amstelveen 2007) 61-81 (zie inventarisnummer 1).

- 3 Examenbewijzen e.d.
- 4 Stamboom Cocheret en Cocheret de la Morinière
- 5 *Proeve ener inleiding tot de wiskundige wetenschappen* (Amsterdam 1833)
- 6 *Le culte chrétien ou la religion universelle* (Amsterdam 1836)
- 7 *Tabula synoptica of beknopt, volledig en beredeneerd overzicht der wiskunde* (Amsterdam 1846)
- 8 Een woord voor alle vrienden van waarheid en godsvrucht, bijzonder in Nederland, en in dit beslissend tijdstip, over wijsbegeerte, wetenschap en godgeleerdheid en derzelver wederkerige hulpe en onderling verband (Amsterdam 1846)

G.J.D. Aalders (1855-1926)

Kleinzoon van J.D. Cocheret de la Morinière, groeide buitenkerkelijk op, maar kwam rond 1886 tot geloof. Hij verkocht zijn aandeel in de familiezaak in apothecaire behoeften en chirurgicale instrumenten en ging te Kampen theologie studeren. Hij werd predikant in Wolphaartsdijk, Dussen, Elburg, Gouda, Erica en Achlum. Na zijn emeritaat woonde hij in Hilversum.

- 9 *Gedichten van G.J.D. Aalders*

- 10 Gedichten van H.W. Aalders bij het 40-jarig huwelijk van G.J.D. Aalders en M.A.E. Davis
- 11 *Onderzoeksmateriaal*
- a Stukken m.b.t. School der Kerken te Kampen: Correspondentie, opstellen, preken, album studiosorum
 - b Stukken m.b.t. Elburg
 - c Stukken m.b.t. Dussen
 - d Stukken m.b.t. Wolphaartsdijk
- 12 Documentatie
- a G.J. D. Aalders, De kracht onze Gereformeerde Jongelingschap (Den Haag 1906)
 - b G.Ch. Aalders, 'Ds G.J.D. Aalders', in: *Jaarboek ten dienste van de Gereformeerde Kerken in Nederland* 11 (1927) 353-354

G.Ch. Aalders (1880-1961)

Studeerde klassieke letteren en theologie aan de VU. Hij was predikant te Tzummarum en Ermelo. In 1920 werd hij hoogleraar aan de VU. In Aalders uit Mitling-Mark is een artikel van C. Houtman over hem opgenomen.

- 13 Studie aan de VU etc.
- a Kandidaatsbul Letteren, 3 juli 1900
 - b Bewijs van de Faculteit der Letteren dat hij zijn studie aan de Faculteit der Godgeleerdheid kan voortzetten, 17 oktober 1900
NB Het is niet duidelijk waarom deze bul twee keer werd uitgereikt.
 - c Kandidaatsbul theologie, 8 mei 1903
 - d Doctoraalbul, 19 mei 1906
- 14 Beroepingswerk
- 15 Benoemingsbrief van directeuren VU, 20 februari 1920
- 16 Collegedictaat canoniek, cursus 1926/1927
- 17 Synodale stukken, ca 1940, met een brief van V. Hepp
- 18 Brieven
- a Brieven van familieleden, 3 x
 - b Brieven van enkele Duitse en Zwitserse geleerden, ca 1915-1916, 7 x
 - c Brieven van ds. J. Dahse, Freirachdorf, later Heisingen, ca 1914-1920, 16 x
 - d Brieven van Harold M. Wiener, 1914-1915, 29 x, en van G.F. Wright, 1914-1918, 3 x
 - e Brieven van ds. Gerrit Vos, Hudsonville, 1953, 9 stuks
 - f Verspreide buitenlandse correspondentie, 1935, 1950, 1952
 - g Brieven van Nederlandse collegae (C. van Gelderen, M. Noordtjij, K. Dijk, J.A.C. Rullmann, J.J Brants), 7 stukken
 - h Brieven over de nieuwe psalmberijming

- 19 Documentatie
- a Gezinsfoto ca 1910
 - b Dinerkaart promotiemenu 27-1-1911
 - c Dinerkaart 40-jarig professoraat 1960
 - d Verzameling knipsels en kopieën, waaronder een *In memoriam* van de hand van zijn leerling en opvolger N.H. Ridderbos

J.C. Aalders (1881-1966)

Predikant te 's-Gravenmoer, Beetgum, Bunschoten, Batavia, Schoonhoven en Willige-Langerak. In 1926 verliet hij de Gereformeerde Kerken en sloot hij zich aan de Gereformeerde Kerken in Nederland (in Hersteld Verband). In 1936 werd hij hervormd. In *Aalders uit Mitling-Mark* zijn twee artikelen over hem opgenomen.

- 20 Onderzoeksmateriaal
- a Correspondentie met de kerkeraad van Schoonhoven, 1926
 - b Correspondentie met de kerkenraad van Amsterdam-Centrum, 1929-1931
 - c Stukken losmaking HV maart 1936, verklaringen, notulen en correspondentie
- 21 Documentatie
- a W. Aalders, Johannes Christiaan Aalders (niet gepubliceerd)
 - b C. Aalders, Johannes Christiaan Aalders (1881-1966)
 - c Zorn, *Kerk en gemeenschap. 75 jaar Nederlandse Christelijke Gemeenschapsbond*. Dit manuscript is nooit als boek uitgegeven.

H.W. Aalders (1886-1945)

Onderwijzer o.a. te Rotterdam en Den Haag. Hij publiceerde daarnaast kinderboeken, een dichtbundel, een roman, een filmscript en honderden gedichten in allerlei tijdschriften, veelal van stichtelijke aard. Hij huwde Maartje Ouwehand.

- 22 Aktes en benoemingen
- a Akte van bekwaamheid als onderwijzer, 14 april 1905
 - b Stenografie-Riënts Balt, 28 november 1907
 - c Diploma van de Schoolraad voor Scholen met den Bijbel, 31 mei 1911
 - d Akte van bekwaamheid voor Lager Onderwijs in de Engelse taal, 28 juli 1913
 - e Akte van bekwaamheid voor het Lager Onderwijs in de Franse taal, 13 augustus 1919
 - f Akte van bekwaamheid voor Lager Onderwijs in de Duitse taal, 8 augustus 1924

- g Akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, 15 juli 1919
- h Akte van benoeming L. de Colignyschool Den Haag 1930, met instructie en begeleidende brief.
- 23 Enkele gedichten
- 24 Filmscript van H.W. Aalders, t.b.v. Nederlandsche Bond van Christelijke Fabrieks- en Transportarbeiders, met toelichting, 1935 en 1936.
- 25 Verzameling recensies van boeken van H.W. Aalders
- 26 Recensies
- 27 Correspondentie met uitgevers
- 28 Knipsels e.d. over de De Coligny school
- 29 Brieven van H.W. Aalders aan de leerlingen die de school verlieten, 1939, 1940, 1941, 1943
- 30 Stukken betreffende 25-jarig huwelijksfeest in 1935; ziekte en overlijden 1945
- 31 Huurcontracten Carel Reinierszkade 27, Den Haag
- 32 Overlijdensannonces fam. Aalders en Ouwehand
- 33 Verjaardagsagenda M. Aalders-Ouwehand
- 34 Trouwboekje en paspoort M.Aalders-Ouwehand
- 35 Verdeling nalatenschap M. Aalders-Ouwehand

Jan Gerrit Aalders (1909-2002)

Studeerde theologie aan de VU en was predikant te Leeuwarden. In 1950 promoveerde hij bij zijn vader, G.Ch. Aalders, op een proefschrift, getiteld *Gog en Magog in Ezechiël*

- 36 Uit zijn studentenleven
 - a Inschrijvingsbewijs 18 september 1928
 - b Propedeusebul, 21 juni 1929
 - c Kandidaatsbul, d.d. 31 maart 1933
 - d Verklaring van de Faculteit der Godgeleerdheid met het oog op de preekbevoegdheid, 5 mei 1933
 - e Foto diner (Corps?)
 - f Betalingsbewijs kosten doctoraal examen, 24 juni 1949
 - g Doctoraalbul 1 juli 1949
 - h Betalingsbewijs kosten promotie, 29 november 1951
 - i Liturgie 50-jarig predikantschap
 - j Liturgie dankdienst bij zijn overleden in 2002

G.J.D. Aalders H.Wzn (1914-1987)

Leraar klassieke letteren, later lector en hoogleraar aan de VU voor de Oude Geschiedenis. In 1945 trouwde hij met Catholina Johanna van der Horst (1920-2010) uit Hilversum. Van 1946-1950 verbleef hij als militair in Nederlands Indië. Hij had één jongere zuster, Johanna.

Opleiding en vorming

- 37 Rapportboekjes LO en MO.
- 38 Paspoort (1931)
- 39 Rooster van het eindexamen 1933, Christelijk Gymnasium Den Haag
- 40 Getuigschrift Christelijk Gymnasium Den Haag, 1933
- 41 Inschrijvingsbewijs VU 1933 (+ recensies)
- 42 Opstellen en gedichten, 1932-1935
- 43 Kandidaatsbul 5 mei 1933?
- 44 Bewijs van lidmaatschap van Agora, 1933
- 45 Bul VU-corps, d.d.
- 46 Menukaarten Agora, 1933 en 1936
- 47 Oorkonde Haagse schaakbond 1939, 1941
- 48 Doctorsbul, 1943
- 49 2e deel van zijn dissertatie, wegens paperschaarste niet uitgegeven

Benoemingen e.d.

- 50 Akte van benoeming Middelbaar Onderwijs
 - a Benoemingsakte Willem Lodewijk Gymnasium Groningen 1943
 - b Salarisboekje WLG 1944
 - c Ontslagbrief WLG Groningen, 11 december 1944
 - d Akte van aanstelling (in tijdelijke dienst) Het Baarnsch Lyceum, 15 oktober 1945
 - e Verklaring gemeente Hilversum van goed zedelijk gedrag, 1950 i.v.m. een sollicitatie.
 - f Akte van tijdelijke benoeming Haarlem, maart – juli 1950
 - g Akte van ontslag Haarlem, 15 juni 1950
 - h Akte van benoeming aan het Christelijk Lyceum Dordrecht, 1950-1951
 - i Akte van benoeming G. van Pr.lyceum te Vlaardingen, 1951-1952
 - j Akte van benoeming G.van Pr.lyceum te Vlaardingen, 1952-1953
 - k Akte van benoeming aan het Groen van Prinstererlyceum Vlaardingen 1953
 - l Akte van benoeming aan Groen van Prinstererlyceum Vlaardingen 1954
 - m Groen van Prinstererlyceum Vlaardingen (pensioengrondslag)
- 51 Benoeming Vrije Universiteit
 - a Benoemingsbrief lector 23 mei 1953
 - b Benoeming hoogleraar 1957
 - c Benoemingsbrief hoogleraar 29 juni 1957
 - d Benoeming aan de Vrije Leergangen, met correspondentie VU
- 52 Overzicht betrekkingen i.v.m. het 40-jarig ambtsjubileum in 1980
- 53 Documenten oorlogstijd
 - a Oproep eerste oefening militaire dienst 1937

- b Verklaring en aanbevelingsbrief van F. Nuijs over de wijze waarop G.J.D. Aalders in mei 1940 zijn taak als militair vervulde, 23 mei 1940
- c Persoonsbewijs 1943 e.v
- d Oproep 12 mei 1943 aan H.W. Aalders om alles in het werk te stellen dat G.J.D. Aalders zich zal melden in Kamp Ommen
- e Bescheinigung 29 september 1944
- f Benoeming tot reserve-tweede-luitenant
- g Procesverbaal eed van trouw 16 februari 1946
- h Benoeming reservekapitein, 20 juni 1952
- i Welkomstwoord bij zijn terugkeer uit Indië 1950
- j Ontslag militaire dienst 20 oktober 1959
- k Verklaring waarin het recht wordt gegeven het Indië-speldje te dragen
- l Oorkonde 'Den Vaderland Getrouwe, d.d. 16 januari 1953

Brieven e.d.

Verloving en huwelijk.

N.B., Van 1946-1950 verbleef hij in Indië

- 54 Brieven van H.W. Aalders aan C.J. Aalders-van der Horst, 1939-1945
- 55 Brieven aan C.J. Aalders-van der Horst, 1939
- 56 Brieven aan C.J. Aalders-van der Horst, 1940-1945
- 57 Brieven aan C.J. Aalders-van der Horst, 1945-1950
- 58 Brieven aan M. Aalders-Ouwehand en J. Aalders, 1945-1950
- 59 Aantekeningen over de aankomst uit Indie, 1950
- 60 Documentatie betreffende verloving, huwelijk en 25-jarige bruilof
- 61 Brieven van C.J. Aalders-van der Horst
- 62 Felicitaties bij de geboorte van hun kinderen en geboortekaartjes
- 63 Vakantiebrieven aan C.J. Aalders-van der Horst
- 64 Brieven van J. Aalders e.a.
- 65 Uitnodigingen openbare les en inaugurele oratie, met krantenartikelen
- 66 Felicitaties bij zijn benoeming tot lector in 1953 en bij zijn benoeming tot hoogleraar in 1957
- 67 Correspondentie met collegae en leerlingen, 1943-1981
NB. Hierin is opgenomen een afschrift van de brief van C.J. van der Horst aan R.H. Woltjer met het verzoek om een spoedige afronding van zijn oordeel over het proefschrift van G.J.D. Aalders. Verder correspondentie o.a. met D. Nauta, W.C. van Unnik, M.A. Beek e.a.
- 68 Correspondentie n.a.v. zijn afscheid in 1981
- 69 Codicil
- 70 Brieven tijdens zijn ziekbed (1986-1987)
- 71 Verpleegkundig protocol oktober 1987
- 72 Brieven naar aanleiding van zijn overlijden 16 oktober 1987 (4 mappen)

- 73 Documentatie overlijden 16 oktober 1987
- 74 Identiteitsbewijzen, bonkaarten etc.
- 75 Enkele opstellen (handgeschreven, niet gedateerd), moeilijk vindbare artikelen en gedichten
- a Geerten Gossaert
 - b De opstanding des vleesches
 - c Een venster in den hemel
 - d 'J.H. Schouten septuagenarius', in: *Vinculum*, 26 november 1963
 - e 'Bij de Bron', *'t Kruisnet. Kerkblad voor de Gereformeerde Kerk van Huizen NH*, 12 april 1973
 - f 'Bij de Bron', *'t Kruisnet. Kerkblad voor de Gereformeerde Kerk van Huizen NH*, 24 mei 1973
 - g 'Een derde eeuw later', *Orpheus. Klassiek dispuut aan de VU, lustrumuitgave*, 1967
 - h 1933-1962, *Patres Brief. Contactorgaan OV Agora, juli 1962*
 - i Gedichten
- 76 Journalistieke bijdragen
- a 'Manicheïsme: uitgestorven wereldgodsdienst', *Trouw*, 31 oktober 1958
 - b 'Een keizerlijke brief. Claudius aan de inwoners van Alexandrië', *Trouw*, 26 november 1959
 - c 'Jan Roelink – stijlvol en beminnelijk onderwijzman', *Trouw* 27 februari 1986
 - d 'Het Romeinse rijk en de geboorte van de Heiland', Kerst 1953, *Gereformeerd Weekblad?*
 - e 'De vredevorst der Romeinen', *Belijden en beleven. Gereformeerd Weekblad*, 25 december 1953
 - f 'Julianus de afvallige. Tegenaanval van heidense religie en filosofie', *Trouw* 8 maart 1958
 - g 'Levend begraven als afweer. Kinderoffers bij grens en bouwwerken', *Trouw*, 28 april 1956
 - h 'Christelijke letterkunde in de oudheid', *Trouw*, 15 mei 1954
 - i 'Menselijke grootheid', *Trouw*, 26 juni 1954
- 77 Documentatie (2 mappen)
- a Korte levensloop met bibliografie
 - b In memoriam G.J.D. Aalders HWzn. (H.W. Pleket)
 - c P.W. de Neeve, In memoriam G.J.D. Aalders HWzn
 - d Foto's studententijd
 - e Spotprent G.J.D. Aalders als docent (1943)
- 78 Rouwannonces familie Aalders
- 79 Krantenknipsels familie Aalders
- 80 Documentatie overig[e] leden familie Aalders

M.J. Aalders

Onderzoeksarchief, *125 jaar Faculteit der Godgeleerdheid*

- 81 Correspondentie in verband met het onderzoek, o.a. met Tj. Baarda, J. Ridderbos, de kerk van Leeuwarden-West e.a.
- 82 Reacties op *125 jaar Faculteit der Godgeleerdheid*.

Niet uitgegeven bronnen

- 83 Mudde, R.W., *Gereformeerde reacties op de Duitse bezetting mei 1940-juni 1941. Een onderzoek naar standpunten en de verspreiding daarvan* (= doctoraalscriptie geschiedenis VU, 1991)
- 84 F. Rozemond, *Inventaris van het archief van prof. dr. N.H. Ridderbos*
- 85 A. Schouten, *Aan mijne kinderen* (1921)
- 86 W. Boot en L. Oosterhof, 5 jaar zusters aan het werk. Overzicht activiteiten vrouwengroep theologische faculteit VU 1977-1982
- 87 Correspondentie tussen Faculteit en enkele vrouwelijke studenten
- 88 Open brief Groep belijdenisgeschriften aan de GS
- 89 *Kabats*. Verzameling artikelen uit het faculteitsblad *Kabats*, met enkele nummers van *Interpretatie*, 1989-2002
- 90 Voor het forum van de gemeente. Verslag van de bijeenkomst op 3 oktober 1968 in de schouwburg te Middelburg